

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Csp/212/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119409866
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Vallo
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119409866.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica pred sudcom JUDr. Jurajom Vallom v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, v spore právne zastúpený JUDr. Oskar Chnápko, advokát, so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 45 018 201 proti žalovanej M. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. S. XXXX/XX, S., štátna občianka SR, o zaplatenie 1 438,88 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 438,88 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 1 064,67 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná žalobcovi v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške, ktoré bude vyhotovené vyšším súdnym úradníkom.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa prostredníctvom právneho zástupcu žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 05. 11. 2019 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1 438,88 Eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania, a to titulom uzatvorenej Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 05. 2012.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 20. 12. 2018 uzatvorila Poštová banka a. s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 ako postupca a spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692 ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej žalobca nadobudol pohľadávku zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX spolu s jej príslušenstvom. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 16. 05. 2012 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX predmetom, ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov zo strany právneho predchodcu žalobcu v celkovej výške 4 000,- Eur v prospech žalovanej. Žalovaná sa podľa zmluvy zaviazala vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky podľa predpisu splátok k zmluve. Žalobca si svoje zmluvné povinnosti splnil riadne a včas a žalovanej dňa 16. 05. 2012 poskytol prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 4 000,- Eur. V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná svoje zmluvné povinnosti neplnila riadne a včas, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 03. 04. 2017 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle čl. 6 Obchodných podmienok pre úver ku dňu 03. 04. 2017. Žalovaná si ani napriek výzve zo strany žalobcu svoj záväzok nesplnila. V zmysle obchodných podmienok, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je naďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu

úveru úrokom dojednaným v zmluve. Zmluvnými stranami bola dojednaná úroková sadzba vo výške 19,00 % ročne. Žalobca si zároveň uplatnil aj zákonný úrok z omeškania. Na základe uvedeného sa žalobca domáhal od žalovanej zaplata sumy 1 438,88 Eur, zmluvného úroku vo výške 19,00 % ročne zo sumy 1 064,67 Eur od 20. 12. 2018 do zaplata spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 1 064,67 Eur od 20. 12. 2018 do zaplata a náhrady trov konania.

3. Uznesením zo dňa 03. 01. 2020 súd vyzval žalovanú, aby sa písomne vyjadrila k žalobe v lehote 20 dní od doručenia uznesenia a uviedla vo svojom písomnom vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a pripojila a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila, hoci jej bolo predmetné uznesenie spolu so žalobou a poučením podľa § 160 a § 292 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) doručené dňa 14. 01. 2020.

4. Súd vo veci konal a rozhodoval za prítomnosti právneho zástupcu žalobcu a v neprítomnosti žalovanej v zmysle § 180 CSP, pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, aktuálnym stavom úveru ku dňu 18. 12. 2018, podacím hárkom č. P. XXXXXXXXXX - list č. X/XXX, podacím hárkom č. P. XXXXXXXXXX - list č. XX/XXX, doručenkou do vlastných rúk, Obchodnými podmienkami pre úver - Dostupná pôžička - Šikovná rezerva účinnými od 16. 02. 2012, Oznámením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 02. 01. 2019, zmluvou o postúpení pohľadávok č. III/2018 zo dňa 20. 12. 2018, sadzobníkom poplatkov účinným od 16. 04. 2012, upozornením - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 07. 03. 2017, všeobecnými obchodnými podmienkami platnými od 01. 08. 2011, výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 03. 04. 2017, Zmluvou o úvere Dostupná pôžička zo dňa 16. 05. 2012 a podacím hárkom č. EPH 009086763 - list č. 1/2 a výsluchom právneho zástupcu žalobcu s tým, že zistil tento skutkový stav:

5. Právny predchodca žalobcu - Poštová banka a.s. a žalovaná uzatvorili dňa 16. 05. 2012 Zmluvu o úvere - Dostupná pôžička na základe, ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej úver vo výške 4 000,- Eur, ktorý mal byť splatený formou 60 mesačných splátok s tým, že konečná splatnosť úveru bola dojednaná na deň 16. 05. 2017, výška mesačnej splátky bola dohodnutá v sume 112,75 Eur, úroková sadzba 19,00 % p.a., RPMN 21,15 % p.a., priemerná hodnota RPMN 21,68 % p.a., celková výška nákladov 2 267,56 Eur, dátum prvej splátky do 16. 06. 2012, dátum ďalšej platby k 16. dňu v mesiaci. Súčasťou takejto úverovej zmluvy boli aj Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky, ako aj Sadzobník poplatkov.

6. Právny predchodca žalobcu upozornením - výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 07. 03. 2017 upozornil žalovanú, že podstatným spôsobom porušila zmluvné ustanovenia, ako aj obchodné podmienky tým, že neuhradila svoje záväzky, preto v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ku dňu 07. 03. 2017 pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere je viac ako tri mesiace po lehote splatnosti vo výške 639,14 Eur pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 627,89 Eur a poplatkov vo výške 11,25 Eur. Zároveň vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

7. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 03. 04. 2017 právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú, že podstatným spôsobom porušila zmluvné ustanovenia ako aj podmienky tým, že neuhradila svoje záväzky, pričom sa úverová pohľadávka stáva predčasne splatnou k 03. 04. 2017 v celom rozsahu. Dlžná suma predstavovala 1 176,81 Eur. Zároveň vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy, a to v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Výzva bola doručená žalovanej do vlastných rúk dňa 06. 04. 2017.

8. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 18. 12. 2018 vyplýva prehľad vykonaných platieb a ich započítaní na úroky, istinu, ako aj ďalšie poplatky.

9. Z oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 02. 01. 2019 bolo zistené, že právny predchodca žalobcu, oznámil žalovanej, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 20. 12. 2018 medzi zmluvnými stranami Poštová banka a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 ako postupcom a BENCONT COLLECTION a.s., IČO: 47 967 692, so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava ako postupníkom bola pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 02. 03. 2015 postúpená so všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými na spoločnosť BENCONT COLLECTION a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 962.

10. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Podľa § 524 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

13. Podľa § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 1 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

16. Podľa § 151 ods. 1 CSP, sa skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela považujú za nesporné.

17. Je nesporné, že zmluva je vzhľadom na charakter subjektov zmluvou spotrebiteľskou, na tento vzťah je preto potrebné aplikovať okrem zákona o spotrebiteľských úveroch aj ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúci režim spotrebiteľských zmlúv. Pri tom nie je podstatné, či je zmluva uzavretá podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, či iného právneho predpisu. Po preskúmaní úverovej zmluvy súd dospel k záveru, že zmluva bola uzavretá platne, neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, je uzatvorená v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch a bola podpísaná zo strany žalovanej.

18. Z listinných dôkazov predložených žalobcov vyplýva, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 4 000,- Eur a táto bola povinná úver riadne splácať. Žalovaná však podmienky splácania nedodržiavala a úver riadne nesplácala. Právny predchodca preto v súlade so zmluvnými podmienkami vyhlásil úver za predčasne splatný dňa 03. 04. 2017.

19. V spore bolo preukázané, že žalovaná sa dostala do omeškania s platením splátok úveru, na čo ju právny predchodca žalobcu písomne vyzval listom zo dňa 07. 03. 2017. Právny predchodca žalobcu preto oprávnené úver a pohľadávku zo zmluvy o úvere platne postúpil na žalobcu Zmluvou o postúpení

pohľadávok dňa 20. 12. 2018, a preto je žalobca podľa § 524 ods. 1 a § 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka na vymáhanie pohľadávky aktívne legítimovaný.

20. Vzhľadom k tomu, že nebolo preukázané, že by žalovaná svoj dlh zaplatila riadne a včas, pričom zostala v konaní nečinná, nevyužila možnosť obrany v konaní, resp. prostriedky procesnej obrany, s tým, že v zmysle § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné a vzhľadom k tomu, že bolo preukázané, že podmienky zmluvy zo strany žalovanej neboli splnené, súd mal zato, že nárok žalobcu je dôvodný a preto žalobe v časti istiny vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 438,88 Eur.

21. Žalobca si zároveň uplatnil zákonný úrok z omeškania vo výške 5,15 % ročne. Keďže žalovaná sa dostala s plnením do omeškania, súd priznal žalobcovi v súlade so zákonnými ustanoveniami v zmysle § 517 OZ a Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. zákonný úrok vo výške 5,15 % ročne zo sumy 1 064,67 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia ako sankciu zo zákona za nesplnenie povinnosti plniť včas a riadne.

22. V časti, kde žalobca požadoval zmluvný úrok vo výške 19,00 % ročne zo sumy 1 064,67 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia, žalobu zamietol (v prevyšujúcej časti). K predčasnému zosplateniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním žalobcu ako veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stav jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa postupne vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo okamžite získať späť celú sumu požičaných peňazí v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie práva na dispozícií z istiny úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa a nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovej zosplatennej pohľadávky. Ak nastal tento stav, veriteľ nemá právo inkasovať úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia. V takomto stave patria zmluvným stranám len sankcie s poukazom na § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a § 3a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Ak sa žalobca od platných plnení domáha aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatení úveru, neprešli by tieto nároky testom ustanovení Občianskeho zákonníka i s poukazom na § 53 ods. 3, písm. k) OZ.

23. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie od dohodnutej, alebo predčasnej vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Dohoda podľa, ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, alebo ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do jeho splatenia, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škody spotrebiteľa predstavuje jeho značné zhoršenie od postavenia a je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Nie je kogentná úprava o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a navyšuje sa dostáva do rozporu s ustanovením § 3a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Takáto dohoda je neplatná pre rozpor so zákonom s poukazom na § 39, § 52 ods. 2, § 517 ods. 2 OZ (rozsudok Krajského súdu Prešov č.k. 6Co/190/2014 a uznesenie IV. US 476/2012).

24. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov tohto konania v plnej výške, ako úspešnej strane sporu s poukazom na § 255 ods. 1 CSP.

25. O výške trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení dvojmo.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 CSP). Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/95 Z. z. a noviel - Exekučný poriadok.

Banská Bystrica, 9. marca 2020

JUDr. Juraj Vallo
sudca

Za správnosť vyhotovenia: Anna Trnovská